

HE 107/2010 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annettua lakia. Esityksen mukaan voitaisiin vaihtaa perustietojen lisäksi myös salassa pidettäviä tietoja laissa tarkoitettujen valtion viranomaisten ja valtion erityisrahoitusyhtiön välillä.

Esityksen tavoitteena on parantaa yrityspalvelussa tarvittavien tietojen saatavuutta sekä yrityspalvelujen asiakkaiden yhdenver-

taista kohtelua. Säättämällä yrityspalvelussa tarvittavien tietojen vaihdosta nykyistä laajemmin yrityspalveluja tuottavien organisaatioidenvälillä voidaan nopeuttaa palvelua ja välttää päällekkäistä työtä palvelua tarjoavissa organisaatioissa sekä vähentää yritysten hallinnollista kuormitusta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2010.

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annettiin laki 2 päivänä maaliskuuta 2007 (240/2007) ja se tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 2007. Sen tarkoituksena oli säädellä yritysasiakkaiden tietojen käsittelyä kauppa- ja teollisuusministeriön, nykyisen työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämässä tietojärjestelmässä. Uudella tietojärjestelmällä pyrittiin parantamaan valtionhallinnon ja eräiden muiden organisaatioiden yhteistoimintaa yrityksille suunnatuissa palveluissa ja siten parantaa yritysten toimintaedellytyksiä. Tavoitteena oli myös yrityksille tarjottavien palvelujen yhteensovittaminen ja yritystukien valvonnan tehostaminen.

Valtionhallinnon organisaatiossa ja yritysten toimintaedellytyksissä on tapahtunut voimakkaita muutoksia lain voimaantulon jälkeen, joita ei osattu ennakoida lakia valmisteltaessa. Toisaalta valtion hallinnon organisaatiot ovat merkittävästi muuttuneet lain tultua voimaan. Näistä yrityspalvelujen tuottamisen kannalta merkittävimpinä voidaan pitää työ- ja elinkeinoministeriön perustamista vuoden 2008 alusta lukien ja aluehallintouudistusta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) aloittivat toimintansa vuoden 2010 alusta. Työvoimatoimistoista tuli työ- ja elinkeinotoimistoja vuonna 2009, jolloin myös työ- ja elinkeinokeskuksia uudistettiin työ- ja elinkeinoministeriön mallin mukaisiksi. Yrityspalvelujen tuottamisympäristö on nopeasti muuttunut.

Tapahtuneista muutoksista johtuen yrityspalveluissa tarvittavien tietojen luovuttamista toisten hallinnonalan toimijoiden käyttöön ja yhdessä käyttämiseen on laajennettava, jotta yrityksiä voitaisiin palvella tehokkaasti muuttuneessa ympäristössä ja karsia yritysten hallinnollista taakkaa.

Esityksen mukaisesti säädettäisiin siitä, mitä tietoja voidaan luovuttaa toiselle yrityspalveluja tuottavalle organisaatiolle, mille organisaatiolle niitä voidaan luovuttaa ja miten luovutettujen tietojen julkisuus ja salassa pidettävyys määräytyy.

2 Nykytila, lainsäädäntö ja käytäntö

Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä tuli voimaan 1.5.2007. Lain tarkoituksena on säännellä yritysasiakkaiden tietojen käsittelyä työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämässä tietojärjestelmässä. Järjestelmä on tarkoitettu lain tarkoittamia yrityspalveluja tarjoavien viranomaisten ja organisaatioiden käyttöön. Sen tavoitteena on parantaa valtionhallinnon ja julkista rahoitusta kanavoivien organisaatioiden yhteistoimintaa yrityspalvelujen parantamiseksi ja yhteensovittamiseksi sekä valvonnan tehostamiseksi.

Laissa säädetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään kerättävistä tiedoista, TE-keskusten (nykyisin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten) yrityspalvelurekisteristä ja tietojärjestelmän kautta välitettävistä muihin tietorekistereihin talletetuista tiedoista. Samalla pyritään varmistamaan liike- ja ammattisalaisuuksien, henkilötietojen sekä muiden salassa pidettävien tietojen tehokas suojaaminen ja asiallinen käyttö.

Lain mukaan seuraavia tietoja voidaan vaihtaa (käsitellä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta):

1. yrityksen nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut yksilöinti- ja yhteystiedot;
2. tiedot siitä, ketkä toimivat yrityksen vastuu- ja yhteyshenkilöinä suhteessa yrityspalvelujen toteuttajaan;
3. yrityksen toimialaa, osakepääomaa, tilinpäätöstä tai muutoin yritystä koskevat ja sen toimintaa yleisesti kuvaavat viranomais-ten julkisista rekistereistä saatavat tiedot;
4. tiedot siitä, onko yritys ollut kauppa- ja teollisuusministeriön (nykyisin työ- ja elinkeinoministeriö), Tekes—teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen (nykyisin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) asiakkaana sekä tiedot henkilöistä, jotka yritys on nimennyt yhteyshenkilöikseen tässä laissa tarkoitettuja yrityspalveluja varten.

Tietojärjestelmään voidaan yrityksen arviointiin käytettävänä tietoina tallettaa ja sen

kautta voidaan välittää yrityksestä ja sen vastuuhenkilöstä luottotietorekisteriin, konkursi- ja yrityssaneerausrekisteriin sekä ulosotto-rekisteriin talletetut tiedot.

Luonnollisesta henkilöstä saa tietojärjestelmään tallettaa ja sen kautta välittää yksilöintitietoina tiedot, jotka lain mukaan saadaan tallettaa luottotietorekisteriin. Lisäksi tietojärjestelmään saa tallettaa ja sen kautta välittää tiedot voimassa olevasta liiketoimintakiellosta sekä väestötietolain (507/1993) 4 §:n 1 momentin 1, 3 ja 4 kohdassa mainittuja tietoja.

Asiakastietojärjestelmien tavoitteena on tukea asiakkuuden hoitamista, antamalla asiakkaasta kokonaisvaltainen kuva. Toimintamallin mukaan yritysasiakas pyritään ohjaamaan hänelle sopivaan joko oman organisaation tai kumppaniverkoston tarjoamaan palveluun. Jatkoksa asiakkaita luokitellaan asiakasryhmiin ja asiakassegmentteihin. Yritysasiakkaan tarpeet pyritään tunnistamaan ennalta ja asiakkuussuhteen synnyttyä kontaktit asiakkaaseen hoidetaan tarpeiden ja palvelumahdollisuuksien mukaan. Joidenkin organisaatioiden asiakastietojärjestelmiin tallentuu myös tietoa sähköisistä asiointijärjestelmistä.

Asiakastiedon välityksessä käytetään reaaliaikaista tiedonvälitysjärjestelmää. Tämä tarkoittaa ELY-keskusten, Tekesin, Finnveran ja Finpron asiakastietojärjestelmien välillä olevaa yritysasiakastiedon teknistä välitysjärjestelmää, joka mahdollistaa sen että kunkin käyttäjäorganisaation määräämät virkailijat voisivat saada sähköisesti käyttöönsä määrättyt yritysasiakkaita koskevat tiedot yli organisaatorajojen. Järjestelmään ei talleteta eri yritysasiakkuuksiin liittyvää tietoja, vaan nämä tiedot ovat käyttäjäorganisaatioiden omissa asiakkuudenhallintajärjestelmissä. Yritysasiakkaan kokonaiskuvan saamiseksi järjestelmät välittävät kulloinkin tarvittavan tiedon tai asiakasta koskevan tapahtumaketjun. TEM:n hallinnonalalla on paljon yhteisiä yritysasiakkaita. Yritysasiakkaat ovat pääsääntöisesti pk-yrityksiä, mistä johtuen tietosisällöt koostuvat pääasiassa pk-yritysten asiakkuuteen liittyvistä tiedoista.

Käytännössä tämän hetkinen lainsäädäntö mahdollistaa tiedonvaihdon vain rajattujen tietosisältöjen osalta ja vain ministeriön, Te-

kesin ja ELY-keskusten sekä TE-toimistojen välillä.

Tiedonvälitysjärjestelmä ”Postikonttori” on otettu tuotantokäyttöön keväällä 2009.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain mukaan yhteisen asiakastiedon käyttäjiä ovat ELY-keskukset, TE-toimistot, Tekes, Finnvera, maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto. Myös valtion osittain rahoittamalla ja ohjaamalla Finprolla on rajoitettu käyttöoikeus asiakastietoon. Lain 10 §:n mukaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tietoja saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa.

Lain 2 §:ssä säädetään työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämästä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä, siihen kuuluvasta ELY-keskusten yrityspalvelurekisteristä sekä asiakasta koskevien tietojen käsittelystä tarjottaessa asiakkaalle yrityspalveluja. *Yrityspalvelulla* tarkoitetaan laissa valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön taikka julkisoikeudellisen laitoksen, säätiön tai yhdistyksen taikka valtion erityisrahoitusyhtiön myöntämää taikka välittämää, lainaa, takausta, kehittämis- ja neuvontapalvelua sekä työvoimapalvelua, jonka toteuttamisessa yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmää hyödynnetään.

2.1 ELY-keskukset ja TE-toimistot

ELY-keskukset ovat valtion alueellisia palvelu- ja kehittämisorganisaatioita, joiden toimintaa ohjaavat työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, opetusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, sisäasiainministeriö sekä Maaseutuvirasto, liikennevirasto, Evira. ELY-keskuksista ja TE-toimistoista säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009).

Yritysasiakkaita ELY-keskusten E-vastuualueella on yhteensä noin 57 000 (luvusta puuttuu maatilat sekä pienet yritykset). Yritysasiakkaita TE-toimistoissa on yhteensä 172 000.

ELY-keskuksista annetussa laissa ei ole säännöksiä salassapitovelvollisuudesta tai tietojen luovutuksesta. Lähtökohtaisesti ELY-keskusten asiakastietojen luovutuksiin sovelletaan viranomaisen toiminnan julkii-

suudesta annettua lakia (621/1999) eli julkisuuslakia yleislakina.

2.2 Tekes

Tekes on työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan kuuluva kehittämiskeskus, jota säätelee laki teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksesta (717/2008) ja valtioneuvoston asetus 1146/2008.

Tekesillä on vuositasolla runsaat 3000 asiakasta.

Tekesiä koskevissa erityissäädöksissä ei ole salassapitoa tai tietojen luovutusta koskevia erityissäädöksiä. Viranomaisstatuksesta johtuen Tekesin toimintaa tietojen vaihdon ja salassapidon osalta säätelee ensisijaisesti julkisuuslaki ellei siitä poikkeamisesta ole säädetty erikseen lailla.

2.3 Finpro ry

Finpro on suomalaisten yritysten perustama rekisteröity yhdistys.

Yhdistyksen yksityisoikeudellisesta luonteesta johtuen sen toimintaa ei ole säännelty muuta kuin sen omin päätöksin. Vastaavasti sen salassapitokäytännöt perustuvat yksinomaan sen itsensä antamiin yksityisoikeudellisiin sitoumuksiin. Finprota ei katsota viranomaiseksi julkisuuslain järjestelmässä.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain mukaan Finprolle voidaan järjestelmän välityksin luovuttaa yrityksille annettavaa neuvontaa varten tarpeellisia tietoja.

2.4 Finnvera

Finnvera on valtion kokonaan omistama erityisrahoitusyhtiö. Se tarjoaa asiakkailleen lainoja, takauksia, pääomasijoituksia ja vientitakuuta.

Yhtiön toimintaa sääntelee laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä (443/1998), jäljempänä Finnvera-laki. Toimintaa ohjaavat keskeisesti myös sen luotto- ja takaustoiminnasta annettu laki (445/1998) ja vientitakuulaki (422/2001) muiden erityislakien ohella. Lisäksi Finnveran toimintaa ohjaavat valtion asettamat elinkeino- ja omistajapoliittiset tavoitteet. Niitä ovat muun muassa aloittavan yritystoiminnan lisääminen, pk-yritysten

muutostilanteiden rahoituksen mahdollistaminen ja yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja viennin edistäminen. Yhtiön toiminnalta edellytetään itsekannattavuutta. Finnveran asiakasmäärä vuoden 2008 lopussa oli 27 500.

Finnveran hallussa olevien asiakirjojen ja asiakastietojen salassapitoa kotimaan rahoitushankkeiden osalta sääntelevät ensisijaisesti Finnvera-lain salassapitosäännökset.

Finnvera-lain 5 §:n 1 momentin mukaan, ”joka yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhteisön toimitelimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää yhtiön asiakkaan tai muun henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilönkohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammatillisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa yhtiön yhtiökokoukselle”. Säännös on yhdenmukainen rahoituslaitoksia koskevan, luottolaitoslain pankkisalaisuussäännösten kanssa. Tällöin liike- ja ammatillisuuden piiriin kuuluu jo pelkkä asiakkuutta koskeva tieto. Finnvera ei saa paljastaa sivulliselle asiakkaidensa tai muiden sellaisten tahojen nimiä, joiden kanssa se on tai on ollut kanssakäymisissä. Tällöin salassa pidettävää tietoa on jossakin tapauksissa, josta Finnvera neuvottelee jonkin potentiaalisen asiakkaan kanssa tai että joku taho on joskus ollut Finnveran asiakas. Tosiasiallisilla tai tarkoituksenmukaisuussyillä ei ole merkitystä tietojen luovutuksen kannalta. Finnvera saa antaa salassa pidettäviä tietoja laissa säädeltyjä erityisiä poikkeuksia lukuun ottamatta vain mikäli se taho, jota tiedot koskevat, antaa siihen suostumuksensa.

Finnveran edellä kuvattu salassapitosäännös on julkisuuslain tiedonvaihtoa ja salassapitoa koskevia säännöksiä tiukempi ja se rajoittaa, myös asiakkuutta koskevan tiedon ilmaisemista. Julkisuuslain mukaan asiakkuustieto ei sellaisenaan ole salassa pidettävää.

Finnveran toimintaa koskevasta edellä kuvattua salassapitosäännöksestä on säädetty poikkeuksia sekä Finnvera-laissa että muualla laissa.

Finnvera-lain 6 §:n 1 momentin mukaan yhtiöllä on velvollisuus antaa työ- ja elinkeinoministeriölle ja TE-keskukselle (nykyisin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) sen pyynnöstä tietoja, jotka ovat tarpeen käsiteltäessä yritystoiminnan tukemisesta annetussa laissa (1068/2000) tarkoitettuja avustushakemuksia.

Lain 6 §:n 2 momentin mukaan yhtiön toimielimen jäsen ja varajäsen sekä yhtiön palveluksessa oleva voi kuitenkin salassapitovelvollisuuden estämättä antaa kauppa- ja teollisuusministeriölle (nykyisin työ- ja elinkeinoministeriö) ja työvoima- ja elinkeinokeskukselle (nykyisin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) tietoja, joita hän on saanut yhtiön asiakkaan tai muun henkilön taloudellisesta asemasta tai yksityisestä olosuhteesta, jos tietojen antaminen on julkisen rahoituksen yhteensovittamisen taikka yritystukiasioiden viranomaiskäsittelyn kannalta tarpeellista.

Finnvera voi siis antaa asiakkaan suostuksesta riippumatta ministeriölle sekä ELY-keskuksille tietoja asiakkuudesta ja myös asiakasta koskevia taloudellisia tietoja, jos em. säännöksen edellytykset (tiedontarve) täyttyvät. Finnvera-lain säännös koskee kuitenkin vain ministeriötä sekä ELY-keskuksia eikä ulotu kaikkiin yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain 10 §:ssä tarkoitettuihin organisaatioihin.

2.5 Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto

ELY-keskusten maaseutuasioihin liittyviä tehtäviä koskee myös ELY-keskuksia koskeva sääntely. Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualueen toimintaa ohjaa osaltaan maa- ja metsätalousministeriö sekä Maaseutuvirasto. Näin kyseiset virastot kytkeytyvät eräiltä osin yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän soveltamisalaan. Lähtökohteisesti näiden toimintaan sovelletaan viranomaisstatuksen vuoksi julkisuuslakia.

2.6 Järjestelmän käyttäjiä koskevasta tiedonvaihtoon ja salassapitoon liittyvistä erityissäännöksistä

Seuraavassa on käsitelty erityislakeja, joiden perusteella tietojenvaihto on salassapitovelvoitteen estämättä osapuolten välillä sallittua ja velvoittavaakin.

Lait liittyvät valtaosin tukiin ja avustuksiin, niiden myöntämiseen, käyttöön ja tukien hallinnoimiseen. Luettelo ei ole tyhjentävä.

Näiden lakien mukainen tiedonvaihto ei ole kuitenkaan mahdollista teknisen käyttöyhteyden välityksellä lukuun ottamatta maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmää.

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi (1336/2006)

Valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetussa laissa säädetään myös tietojen luovuttamisesta. Ensinnäkin säädetään, että lain mukaisia tehtäviä hoitavan salassapitovelvollisuudesta on voimassa, mitä julkisuuslaissa (621/1999) säädetään. Tässä laissa säädetään, että salassapitovelvollisuuden estämättä saa lain mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen, yhteisön tai säätiön taloudellisesta asemasta, liike- ja ammattialaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, ELY-keskukselle, Teke-sille, Finnvera Oyj:lle, Maaseutuvirastolle sekä TE-toimistoille. Edellä mainittuja tietoja voidaan luovuttaa myös tarkastuksia suorittavalle muulle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle lain mukaisten tehtävien suorittamista varten. Lisäksi tietojen luovuttamisesta on voimassa, mitä siitä on säädetty valtionavustuslain 31 ja 32 §:ssä säädetään.

Laki rakennerahastosta (1401/2006)

Rakennerahastolain mukaisesti välittäviä toimielimiä ovat rakennerahastovaroja käyttävät ministeriöt, keskushallinnon virastot, ELY-keskukset ja maakunnan liitot. Välittäviä toimielimiä ovat myös valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetussa laissa (443/1998) tarkoitettu erityisrahoitusyhtiö ja muu vastaava valtion kokonaan tai osittain omistama

yhtiö ja muut viranomaiset tai laitokset, joille on siirretty hallinto- ja todentamisviranomaisen tehtäviä.

Lain mukaan hallintoviranomaisella, todentamisviranomaisella ja tarkastusviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaisina toimivilta välittäviltä toimielimiltä tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset rakennerahas-
tavarojen käytöstä sekä ohjelman tai hankkeen toteutuksesta ja tarkastuksesta. Rakennerahas-ohjelmia toteuttavilla ministeriöillä on sama oikeus saada tietoja hallintoviranomaiselta, todentamisviranomaiselta ja oman hallinnonalansa välittäviltä toimielimiltä.

Tietojen luovuttamiseen sovelletaan lähtökohtaisesti julkisuuslakia. Sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta, rakennerahaslain mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammatillisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista saa luovuttaa:

1. lain täytäntöönpanosta vastaaville viranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;

2. tässä laissa tarkoitettua tarkastusta suorittavalle toiselle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle;

3. syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi;

4. Euroopan yhteisön toimielimelle, jos Euroopan yhteisön säädöksessä asetetun velvoitteen täyttäminen tai yhteisön toimielimen tekemä päätös tätä edellyttää.

*Laki yritystoiminnan tukemisesta
(1068/2000)*

Yritystoiminnan tukemisesta annetun lain mukaan työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada ELY-keskukselta tukijärjestelmän hallinnonin edellyttämiä tarpeellisia tietoja ja selvityksiä tukien hakemisesta, myöntämisestä ja maksamisesta. Ministeriöllä ja ELY-keskuksella on vastaava oikeus tietojen saantiin tukien saajilta tukien käytön osalta. Lisäksi laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa yritystoiminnan tukemisesta annetun lain samoin kun rakennerahas-

ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain (1353/1999) mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- ja ammatillisuudesta tai yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa ministeriölle ja ELY-keskukselle näiden lakien mukaisien tehtävien suorittamista varten, tukien vaikuttavuutta ja kilpailuvaikutuksia ja muita lain soveltamista koskevia tarpeellisia tutkimuksia tekeville tutkimusten suorittamista varten sekä lain nojalla valtuutetuille, tarkastuksia suorittaville muille viranomaisille tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle.

Laki yritystuen yleisistä ehdoista (786/1997)

Laissa yritystukien yleisistä ehdoista säädetään myös, että salassapitovelvollisuuden estämättä saa kyseisen lain mukaisia tehtäviä suorittaessa saatuja tietoja yksityisen, yhteisön tai säätiön taloudellisesta asemasta, liiketai ammatillisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa mm toimivaltaiselle viranomaiselle laissa määritellyn tehtävänsä suorittamista varten.

Laki maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä (284/2008)

Lakia sovelletaan maatalous-, elintarvike- ja maaseutuelinkeinohallinnossa laadittuihin asiakirjoihin sekä maatalous-, elintarvike- ja maaseutuelinkeinohallinnon tehtäviin liittyviin rekistereihin, jos asiakirjoissa ja rekistereissä olevat tiedot kuuluvat maa- ja metsätalousministeriön toimialaan (*maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmä*). Jollei laissa toisin säädetä, tietojen ja asiakirjojen julkisuuteen, niiden luovuttamiseen ja luovuttamisesta perittäviin maksuihin sovelletaan julkisuuslakia ja henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999). Lakia ei sovelleta, jos muussa maa- ja metsätalousministeriön toimialan lainsäädännössä säädetään toisin.

Laissa säädetään, että sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmään sisältyvät asiakasta koskevat luottotiedot, tiedot valtiontakauksista ja takauksen kohteena olevien lainojen

määrästä sekä lainamuotoisiin tukiin liittyvät tiedot lainojen määrästä ovat salassa pidettäviä. Edellä sanottu ei kuitenkaan vaikuta siinä mainittuja tietoja sisältävien viranomaisen päätösten ja muiden asiakirjojen julkisuuteen.

Lain 7 §:n mukaan elintarviketurvallisuusvirasto, Maaseutuvirasto ja maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus päättävät kukin tietojen luovuttamisesta sivullisille oman toimialansa osalta. Lisäksi ELY-keskukset sekä kuntien maaseutuelinkeinoveranomaiset voivat luovuttaa tietoja oman viranomaistehtävänsä osalta. Lain 8 §:n mukaan julkisia tietoja voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla muille viranomaisille tai viranomaistehtäviä hoitaville tahoille laissa säädettyä tehtävää tai velvoitetta varten.

2.7 Yhteiset asiakkaat

Yrityspalveluja tuottavilla viranomaisilla ja yhteisöillä on paljon yhteisiä asiakkaita. Laajentamalla tietojen luovutusta viranomaisen ja valtion erityisrahoitusyhtiön välillä vähennetään yritysten ja yrityspalveluja käyttäjien hallinnollista taakkaa kun yrityksen ei tarvitse toimittaa usein samoja selvityksiä ja asiakirjoja monille yhteisöille, vaan ne voivat hyödyntää kertaalleen jollekin niistä toimitetut tai hankitut tiedot.

Tilastokeskuksen yritystukitietokannan mukaan työ- ja elinkeinoministeriön (aikaisemmin kauppa- ja teollisuusministeriön ja työministeriön) sekä työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen (nyk. elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten E-vastuualueiden) myöntämiä avustus- ja rahoituspalveluja käyttäneistä yrityksistä on vuosina 2000–2008 ollut 24 % yhteisiä valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n kanssa, 7 % teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukseen Tekesin kanssa ja 3 % maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Vastaavana aikana valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n myöntämiä rahoituspalveluja käyttäneistä yrityksistä on ollut 6 % yhteisiä teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukseen Tekesin kanssa, 35 % työ- ja elinkeinoministeriön ja työvoima- ja elinkeino-

keskusten yritysosastojen kanssa ja 3 % maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan kanssa. Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukseen Tekesin myöntämiä avustus- ja rahoituspalveluja vastaavana aikana käyttäneistä yrityksistä on ollut 38 % yhteisiä valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n kanssa, 61 % yhteisiä työ- ja elinkeinoministeriön ja työvoima- ja elinkeinokeskusten yritys-osastojen yritysasiakkaiden (nykyisin E-vastuualueen) kanssa ja 2 % maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan yritysasiakkaiden kanssa. Tämän lisäksi pienten ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalvelujen asiakas-kunta on merkittävässä määrin yhteistä edellä mainittujen organisaatioiden yritysasiakkaiden kanssa. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan yritystuki-asiakkaat ovat entistä laajemmin yhteisiä asiakkaita ELY:n ja Finnveran kanssa mikroyritysten laajentuneiden rahoitusmahdollisuuksien vuoksi.

ELY-keskusten, Finnvera Oyj:n ja Tekesin asiakastietojärjestelmien mukaan kaikista ELY-keskusten hankeasiakkaista 37 % on Finnvera Oyj:n asiakkaana ja ELY-keskusten kaikista yritysasiakkaista 29 % on asiakkaana myös Finnvera Oyj:ssä. Tekesin yritysasiakkaista 7415 on yhteisiä asiakkuuksia ELY-keskusten kanssa eli 60 % Tekesin asiakkuuksista on yhteisiä ELY-keskusten kanssa. Tekesin asiakkaista 38 % on myös Finnvera Oyj:n asiakkaana.

2.8 Lainsäädäntö ja sen kehitys

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annettu laki on vuodelta 2007. Laki maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä on vuodelta 2008. Kuten edellä käsitellyt erityislait ja säännökset osoittavat tietojen luovuttamista erityissäännöksissä on yritetty säännellä aluksi hyvin hajanaisesti, mutta vuosien 2007 ja 2008 säädöksillä on pyritty kattavampaan sääntelyyn. Yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi ja hallinnon tuottavuuden parantamiseksi tietojen yhteiskäyttöä on edelleen tarpeen laajentaa. Pankkialaisuuden ja muun yrityssalaisuuden turvaaminen on laajenuksessa taattava myös käytetäessä teknisiä käyttöyhteyksiä.

2.9 Nykytilan arviointi

Työ- ja elinkeinohallinnon piirissä tehdyssä selvityksessä on todettu, että yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain mahdollistama tietojenvaihto on käytännössä ollut varsin rajoitettua ja tehotonta.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain mukainen tietojenvaihto on vähäistä, ennen kaikkea sen kautta saatu lisäarvo kunkin mukana olevan organisaation omiin selvityksiin on vähämerkityksellistä. Nykytilanteen epäkohdat voidaan tiivistää seuraavasti:

Kokonaisvaltainen kuva asiakasyrityksen tilasta jää puutteelliseksi

Kunkin yrityspalvelun asiakasyrityksestä muodostama kuva jää puutteelliseksi, koska TEM-konsernin organisaatioilla ei ole käytävissään muiden konsernin toimijoiden keräämiä tai luomia yritysasiakkuustietoja. Kokonaisvaltainen kuva yrityksen tilanteesta on luonnollisesti sitä parempi, mitä enemmän TEM-konsernin organisaatioilla on käytävissään konsernin muiden toimijoiden tai jopa konsernin kumppanuusverkoston hallussa olevaa yritysasiakkuustietoa. Selvää on, että kaikkea näin yhdistettyä tietoa ei ole tarpeellista, eikä käytännössä edes mahdollista jakaa, mutta organisaatioilla on nykytilanteesakin sellaista tietoa, jota toinen organisaatio saattaisi tarvita omissa yrityspalvelutoiminnassa.

TEM-konsernin yritystukijärjestelmän riskienhallinta kärsii samoista syistä, eli kokonaiskuva asiakasyrityksen tilanteesta on jäänyt puutteelliseksi.

Sama ongelma on muillakin TEM-konsernin ulkopuolella yritysten kanssa toimivilla organisaatioilla.

Asiakasyritykselle syntyy päällekkäisiä kustannuksia

Kokonaisvaltainen yritysasiakastieto vähentäisi myös asiakkaan työtaakkaa, sillä asiakkaan ei tarvitsisi antaa useaan kertaan samoja tietoja eri organisaatioille. Tämä keventtäisi myös yrityksen hallinnollista taakkaa. Tällä on suuri merkitys yrityspalveluja koh-

taan tunnettuun mielenkiintoon ja asenteisiin, kun palvelujen hyödyntäminen kuluttaisi vähemmän yrittäjän voimavaroja ”byrokraatiin” ja asioiden toistamiseen.

Hallinnon tuottavuuden tehostamiskeino jää hyödyntämättä

Asiakaspalvelun kehittämispotentiaalin ohella tietojenvaihdon tehokkaampi hyödyntäminen antaa runsaasti mahdollisuuksia vähentää hallinnon päällekkäistä työtä. Samalla kun hallinnon sisällä käy jatkuva uudistus tuottavuuden parantamiseksi, luonnollista olisi hyödyntää tietojenvaihtoa tarpeettomien moninkertaisten työvaiheiden vähentämiseksi. Erityisesti yritystutkimusten ja –analyysin vaihtamisesta nähdään saatavan merkittäviä synergiahyötyjä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla.

De minimis – valvonta ei toimi käytännössä

Lain yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä hallituksen esityksen perustelujen mukaan tietojärjestelmää oli tarkoitus käyttää julkisista varoista myönnettävien yritystukien valvontaan. Tältä osin tietojärjestelmällä oli tarkoitus tehostaa julkisten varojen laillista ja asianmukaista käyttöä ja siten myös varojen tarkoituksenmukaista kohdentamista yhteiskunnan etujen mukaisesti.

Käytännössä tämä ei toimi tehokkaasti. De minimis-tukikattoa koskeva valvonta ei käytännössä toteudu, koska eri organisaatioilla ei ole täsmällistä tietoa eri valtioneuvoston organisaatioilta saadun tuen kumulatiivisista määristä. Tieto perustuu käytännössä asiakkaan itsensä ilmoitukseen. De minimis-tuen seurannan osalta yritysasiakas on lähtökohtaisesti itse vastuussa sen seuraamisesta. Asiakas on velvollinen toimittamaan yritystukihakemuksen liitteenä aikaisempien hankkeiden de minimis-tuen määrät. Valtakunnallinen de minimis-rekisteri, joka seuraisi määrätyn yritysasiakkaan de minimis-tuen kertymistä, olisi tarpeellinen, koska yritysasiakkaat joutuvat itse selvittämään hakemusvaiheessa eri viranomaisilta aiemmin myönnetty de minimis-tuet. Asiakkaan de minimis-selvityspyynnöt vievät resursseja, koska siihen tarvittavaa tietoa haetaan useasta tieto-

lähteestä. Nykyisen lain yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä puiteissa tietoa tu-
kien määrästä ei saa vaihtaa.

Tietojenvaihtojärjestelmää kohtaan koettu
tyytymättömyys liittyy ainakin osaksi siihen
aikanaan kohdistettujen odotusten ja nykyto-
dellisuuden väliseen kuiluun. Kaikki toimijat
näkevät laajemman tietojen luovutuksen po-
tentiaalin suurena, jos otetaan riittävästi aske-
leita tiiviimmän integraation suuntaan. Vain
varmuus todellisesta lisäarvosta hallinnon
tuottavuuteen ja asiakaspalveluun parantami-
seen varmistaa kiinnostuksen järjestelmää
kohtaan tulevaisuudessa.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on parantaa yrityspal-
velujen toteuttamisedellytyksiä laajenta-
malla tietojen luovutusmahdollisuuksia vi-
ranomaisten ja valtion erityisrahoituslaitok-
sen välillä yrityssalaisuuksia vaarantamatta.
Yrityksiltä yrityspalvelujen asiakkaina vaa-
dittavien selvitysten ja asiakirjojen määrä
vähenee kun samoilla selvityksillä voi asioi-
da useampien palvelun tuottajien kanssa. Yri-
tysten tasaveroinen kohtelu eri viranomaisis-
sa paranee kun päätöksentekijät käyttävät
samaa tietoa ratkaisuisiaan.

4 Esityksen vaikutukset

Hallituksen tavoitteena on keventää yritys-
ten hallinnollista taakkaa lainsäädäntöä ja
prosesseja kehittämällä. Hallinnon tuotta-
vuutta pyritään parantamaan päällekkäistä
tiedonhankintaa ja käsittelyä vähentämällä.

Valtion tuottavuusohjelma edellyttää vuo-
teen 2015 mennessä vähennettäväksi henki-
lötyövuosia ELY-keskuksista ja TE-
toimistoista yhteensä 1185 henkilötyövuotta.
Jo tämä tavoite edellyttää työprosessien uu-
distamista samalla kun asiakaspalvelun vaa-
timukset edelleen kasvavat.

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Tekes on käsitellyt vuonna 2008 yhteensä
1840 yrityskohtaista hankehakemusta. Teke-
sin vuoden 2008 aikana tekemien hankepää-
tösten ml. myös aiemmin tehtyihin päätöksiin

liittyvän hankeseurannan, maksatusten ja
muutospäätösten hallinnolliset kustannukset
ovat olleet yhteensä 11 400 000 €. Vuosita-
son hallinnointikustannus jyvitettyinä vuoden
aikana tehdyille hankepääteoksille on 6196
€/hankepääteos.

Tilastokeskuksen tuottaman yritystukitie-
tokannan mukaan Tekesin asiakkaista 38 %
on yhteisiä Finnveran kanssa, jolloin myös
Finnvera on tehnyt näistä asiakkaista yritys-
tutkimuksen. Finnveran tekemän yritystutki-
muksen saaminen yhteisten asiakkaiden koh-
dalla Tekesin päätöksenteon tueksi vähentäisi
Tekesin hallinnollista työtä arviolta kolman-
neksella, mistä syntyisi vuositason n.
1 400 000 € eli 12,5 %:n säästö hallinnolli-
siin kustannuksiin.

Tämän lisäksi Tekesin asiakkaista 61 % on
yhteisiä työ- ja elinkeinoministeriön ja työ-
voima- ja elinkeinokeskusten (nyk. elinkei-
no-, liikenne ja ympäristökeskusten) kanssa,
jolloin Tekesin ja em. toimijoiden välisellä
asiakastiedonvaihdolla voidaan arvioida ole-
van myös merkittävä hallinnollisia kustan-
nuksia alentava vaikutus.

Koska tilastokeskuksen yritystukitieto-
kanta osoittaa myös muiden viranomaisten
välillä olevan yhteisiä yritysasiakkaita, syn-
tyy myös muille yritystukia myöntäville vi-
ranomaisille merkittäviä kustannussäästöjä,
mikäli tietoja voidaan toimijoiden kesken
vaihtaa. Suurimmat säästöt voidaan saavuttaa
ELY- keskuksissa ja TE-toimistoissa, jos ne
voivat käyttää Finnverassa tehtyjä yritystut-
kimuksia päätöksenteossaan. Kun ELY-
keskusten ja TE-toimistojen noin 230 000
yritysasiakasta noin 24 % on yhteisiä asiak-
kaita Finnveran kanssa, voidaan yhteisten
yritystutkimusten käytöllä saavuttaa merkit-
täviä säästöjä ja tuottavuuden parantamista.

Viranomaisten säästöjen lisäksi voidaan
asiakastiedonvaihdon arvioida säästävän
merkittävästi asiakasyritysten aikaa. Asiakas-
tiedonvaihdon voidaan arvioida olevan mer-
kittävä tekijä yritysten hallinnollisen taakan
alentamisessa.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Siitä on neuvoteltu kevään 2010 kuluessa. Esityksestä pyydettiin lausunnot maa- ja metsätalousministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, liikenne- ja viestintäministeriöltä, oikeusministeriöltä, opetus- ja kulttuuriministeriöltä, ulkoasiainministeriöltä, Opetushallitukselta, Maaseutuvirastolta, Te-

kes—teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukselta, Valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:ltä, Patentti- ja rekisterihallitukselta, Tietosuojavaltuutetun toimistolta Elinkeinoelämän Keskusliitto ry:ltä, Suomen Yrittäjät ry:ltä, Finpro ry:ltä, Finanssialan Keskusliitto ry:ltä, Keskuskauppakamarilta ja Keksintösäätiöltä. Saadut lausunnot on pääosin otettu huomioon.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

4 §. *Asiakastietojärjestelmä.* Asiakastietojärjestelmää laajennettaisiin siten, että siinä välitettäisiin yritystä koskevien perustietojen lisäksi muuta 6 §:ssä tarkoitettua tietoa, joka on tarpeen yrityspalvelujen toimeenpanossa. Tietojen vaihdossa voidaan käyttää nykyisessä järjestelmässä olevaa kyselyjärjestelmää, mutta tietoja voidaan vaihtaa muullakin tavalla.

6 §. *Asiakastietojärjestelmän kautta saatavissa olevat tiedot.* Lain 6 § 1 momentissa tarkoitettut tiedot ovat samoja kuin voimassa olevan lain 6 § 1 momentin 1-3 kohdassa ja 2 momentissa on säädetty.

Esityksen 2 momentin tiedot ovat osittain salassa pidettäviä erityissäännösten tai viranomaisten julkisuudesta annetun lain nojalla. Esityksen mukaan 2 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan välittää 10 § 1 momentissa tarkoitetuille toimijoille salassa pitoa koskevien säännösten estämättä siten kuin tässä laissa säädettäisiin. Tällä lailla säädettäisiin siten eräitä poikkeuksia siihen, mitä sanotuissa laeissa on nyt säädetty.

Voimassa olevan lain 6 § 1 momentin 4 kohdassa on säädetty asiakkuutta ja yhteys henkilöä koskevien tietojen välittämisestä. Esityksen mukaan asiakkuustietoja voitaisiin välittää myös valtion erityisrahoitusyhtiön asiakkuudesta, joka on salassa pidettävä tieto. Yrityspalveluilla on huomattava määrä yhteisiä asiakkaita, jolloin on syytä tietää onko asiakas yhteinen tai muutoin toisen toimijan tuntema. Tästä säädettäisiin 2 momentin 1 kohdassa.

Esityksen 6 § 2 momentin 2 kohdan mukaan välitettäviä tietoja olisivat tiedot yrityksen saamista yrityspalveluista. Tietojen välittämistä saaduista yrityspalveluista on pidetty tärkeänä lisänä yrityspalvelujen hallittuun tuottamiseen. Yrityspalvelujen tuottajan on tärkeää tietää, mitä avustuksia ja muita tukia hakija on mahdollisesti saanut joltain toiselta toimijalta. Hakijan kannalta tietojen kokoaminen eri toimijoilta vähentää hallinnollista taakkaa kun hakijan ei tarvitse itse koota

kaikkia tietoja moneen kertaan. Samalla mahdollisuudet de minimis- säännön noudattamisen valvontaan tehostuvat, vaikka tässä ei muodostu kattavaa rekisteriä.

Esityksen 6 § 2 momentin 3 kohdan mukaan välitettäviä tietoja ovat arviot yrityksen edellytyksistä kannattavaan toimintaan. Yritysanalyseilla ja vastaavilla selvityksillä voi olla merkitystä päätettäessä 4 §:ssä tarkoitettujen etuuksien myöntämisestä. Voimassa oleva lain keskeisenä puutteena on pidetty sitä, että niin sanottuja yritysanalyysijä ei ole voinut luovuttaa toiselle yrityspalvelujen tuottajalle. Yritysanalyysien tuottaminen voidaan tarvittaessa keskittää yhdelle tai joillekin toimijoille, jolloin voidaan poistaa päällekkäistä viranomaistyötä ja samalla vähentää yrityksen hallinnollista taakkaa kun yrityksen ei tarvitse toimittaa samoja tai vastaavia tietoja monelle toimijalle. Muita tässä tarkoitettuja tietoja voisivat olla esimerkiksi tiedot yrityksen tutkimus- ja kehityspanostuksista, riskiluokitukset, segmenttieto, tilinpäätösanalyysit, yritystutkimuskertomukset, liiketoimintasuunnitelmat ja tiedot yrityksen jakautumisesta ja sulautumisista.

Esityksen 6 § 2 momentin 4-kohdan nojalla voitaisiin välittää muitakin yritystä koskevia tietoja, joilla olisi merkitystä yritystutkien maksatuksessa ja käytön valvonnassa.

10 §. *Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen.* Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän käyttäjät ovat pääosin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan virastoja ja laitoksia ja valtion erityisrahoitusyhtiö. Näiden välillä tietojen vaihto olisi luonteeltaan hallinnon sisäistä tiedonvaihtoa. Tämä mahdollistaisi vaihdettavissa olevan tietosisällön laajentamisen nykyisestä perustietojen vaihdosta, koska julkisuuslain salassapitoa koskevat säännökset suojaavat muun muassa viranomaisissa käsiteltäviä liikesalaisuuksia koskevia tietoja. Esityksen mukaan 10 § 1 momentissa tarkoitettujen toimijoiden kesken olisi mahdollista vaihtaa myös salaista yritystä koskevaa tietoa. Sen sijaan perustietoja voisi luovuttaa edellisten lisäksi myös ulkoasiainministeriölle, opetusministeriölle, opetushallitukselle ja Finpro ryille.

Tietoja voisi luovuttaa joko perinteisin menetelmin mutta myös teknisen käyttöyhteyden avulla. Perustietojen vaihtoon voidaan käyttää jo nyt teknistä käyttöyhteyttä. Muiden tietojen vaihto tapahtuisi aluksi pääosin muilla menettelyillä kunnes tekniset ratkaisut saadaan käyttöön.

Laki ei velvoittaisi tietojen luovuttamiseen, vaan luovuttaja harkitsisi, mitä tietoja luovutetaan ja millä tavalla.

Jokainen asiakastietojärjestelmän käyttäjä vastaa siitä, että käyttäjän päätöksenteko perustuu oikeisiin tietoihin ja mikä merkitys saaduilla tiedoilla on päätöksenteossa.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan syksyllä 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan valmistella tietojärjestelmiin tarvittavia teknisiä muutoksia, testauksia sekä muita lain täytäntöönpanoon liittyviä toimenpiteitä. Lakia sovellettaisiin myös niihin tietoihin, jotka ovat tulleet laissa tarkoitettujen viranomaisten ja valtion erityisrahoitus-yhtiön haltuun ennen lain voimaantuloa

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (240/2007) 4 §:n 1 momentti sekä 6 ja 10 §, sellaisine kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentti ja 10 § laissa 1532/2009 sekä 6 § osaksi laissa 1532/2009 seuraavasti:

4 §

Asiakastietojärjestelmä

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä on työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämä tietojärjestelmä, jossa välitetään asiakasta koskevia 6 §:ssä tarkoitettuja tietoja yrityspalveluja hoitavien viranomaisten sekä valtion erityisrahoitusyhtiön välillä.

6 §

Asiakastietojärjestelmän kautta saatavissa olevat tiedot

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta voidaan käsitellä tietoja, joista ilmenevät:

- 1) yrityksen nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut yksilöinti- ja yhteystiedot;
- 2) tiedot siitä, ketkä toimivat yrityksen vastuuhenkilöinä;
- 3) yrityksen toimialaa, osakepääomaa, tilinpäätöstä tai muutoin yritystä koskevat ja sen toimintaa yleisesti kuvaavat viranomais-ten julkisista rekistereistä saatavat tiedot;
- 4) yrityksestä ja sen vastuuhenkilöistä luottotietorekisteriin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin sekä ulosottorekisteriin talletetut tiedot.

Asiakastietojärjestelmän kautta voidaan lisäksi välittää salassapitosäännösten estämättä:

1) tiedot siitä, onko yritys ollut työ- ja elinkeinoministeriön, valtion erityisrahoitusyhtiön, Tekes—teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen, maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiakkaana, sekä tiedot henkilöistä, jotka yritys on nimenyt yhteyshenkilöikseen tässä laissa tarkoitettuja yrityspalveluja varten;

2) tiedot yrityksen saamista yrityspalveluista;

3) arviot yrityksen edellytyksistä kannattavaan toimintaan; ei kuitenkaan teknisluontoista salassa pidettävää tietoa;

4) yritystä koskevat muut tiedot, jotka ovat tarpeen päätettäessä yritystuen myöntämisestä ja maksamisesta sekä käytön valvonnassa.

10 §

Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen

Edellä 6 §:ssä tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, työ- ja elinkeinotoimistolle, Tekes—teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukselle, valtion eri-

tyisrahoitusyhtiölle ja Maaseutuvirastolle yrityspalvelujen toteuttamista varten.

Edellä 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja saa 1 momentissa säädetyn lisäksi luovuttaa ulkoasiainministeriölle, opetusministeriölle, Opetushallitukselle ja Finpro ry:lle.

Ulosottorekisteristä saatuja tietoja saa luovuttaa vain sille, jolla on ulosottoa koskevien säännösten mukaan oikeus saada tiedot suoraan ulosottorekisteristä.

Tietoja saa luovuttaa myös teknisen käytöyhteyden avulla.

_____ päivä _____ kuuta 2010 .

Tätä lakia sovelletaan myös niihin tietoihin, jotka viranomainen tai valtion erityisrahoitusyhtiö on saanut ennen lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 16 päivänä heinäkuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Tapani Tölli*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (240/2007) 4 §:n 1 momentti, 6 § ja 10 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Asiakaspalvelujärjestelmä

Asiakastietojärjestelmä

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä on työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämä tietojärjestelmä, johon talletetaan asiakasta koskevia perustietoja ja jonka kyselyjärjestelmän kautta välitetään asiakasta koskevia tietoja yrityspalveluja hoitavien viranomaisten sekä valtion erityisrahoitusyhtiön välillä. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa tietojärjestelmään talletettujen tietojen oikeellisuudesta, käyttöoikeuksien hallinnasta, tietojärjestelmän tietojen luovutusten kirjaamisesta sekä tietojärjestelmän ylläpidosta.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä on työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämä tietojärjestelmä, *jossa välitetään* asiakasta koskevia *tietoja yrityspalveluja hoitavien viranomaisten sekä valtion erityisrahoitusyhtiön välillä.*

6 §

6 §

Asiakastietojärjestelmän kautta saatavissa olevat yrityksen perustiedot

Asiakastietojärjestelmän kautta saatavissa olevat tiedot

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta voidaan käsitellä tietoja, joista ilmenee:

- 1) yrityksen nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut yksilöinti- ja yhteystiedot;
- 2) tiedot siitä, ketkä toimivat yrityksen vastuuhenkilöinä;
- 3) yrityksen toimialaa, osakepääomaa, tilinpäätöstä tai muutoin yritystä koskevat ja sen toimintaa yleisesti kuvaavat viranomais-ten julkisista rekistereistä saatavat tiedot;
- 4) tiedot siitä, onko yritys ollut kauppa- ja teollisuusministeriön, Tekes—teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen asiakkaana se-

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta voidaan käsitellä tietoja, joista ilmenee:

- 1) yrityksen nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut yksilöinti- ja yhteystiedot;
- 2) tiedot siitä, ketkä toimivat yrityksen vastuuhenkilöinä;
- 3) yrityksen toimialaa, osakepääomaa, tilinpäätöstä tai muutoin yritystä koskevat ja sen toimintaa yleisesti kuvaavat viranomais-ten julkisista rekistereistä saatavat tiedot.
- 4) *yrityksestä ja sen vastuuhenkilöistä luot-*totietorekisteriin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin sekä ulosottorekisteriin talletetut tiedot.

kä tiedot henkilöistä, jotka yritys on nimennyt yhteyshenkilökseen tässä laissa tarkoitettuja yrityspalveluja varten.

Asiakastietojärjestelmän kautta voidaan yrityksen arviointiin käytettävänä tietoina välittää yrityksestä ja sen vastuuhenkilöistä luottotietorekisteriin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin sekä ulosottorekisteriin talletetut tiedot.

Luonnollisesta henkilöstä, joka toimii yrityksen vastuuhenkilönä tai sen 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna yhteyshenkilönä, saa tietojärjestelmään tallettaa ja sen kautta välittää yksilöintitietoina tiedot, jotka lain mukaan saadaan tallettaa luottotietorekisteriin. Lisäksi tietojärjestelmään saa tallettaa ja sen kautta välittää tiedot voimassa olevasta liiketoimintakiellosta sekä väestötietolain (507/1993) 4 §:n 1 momentin 1, 3 ja 4 kohdassa mainittuja tietoja.

10 §

Asiakastietojärjestelmän perustietojen luovuttaminen

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tietoja saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa kauppa- ja teollisuusministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, työministeriölle, työvoima- ja elinkeinokeskukselle, Tekes—teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukselle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, Maaseutuvirastolle ja työvoimatoimistolle yrityspalvelujen toteuttamista varten. Ulosottorekisteristä saatuja tietoja saa luovuttaa vain sille, jolla ulosottoa koskevan lainsäädännön mukaan on oikeus saada tiedot suoraan ulosottorekisteristä. Lisäksi Finpro ry:lle voidaan luovuttaa yrityksille annettavaa neuvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Luovutuksensaajan on ennen käyttöyhteyden avaamista annettava selvitys tietojen suojaamisesta ja käsittelyn valvonnasta.

Asiakastietojärjestelmän kautta voidaan lisäksi välittää salassapitosäännösten estämättä seuraavia tietoja:

1) tiedot siitä, onko yritys ollut työ- ja elinkeinoministeriön, valtion erityisrahoitusyhtiön, Tekes—teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen, maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiakkaina, sekä tiedot henkilöistä, jotka yritys on nimennyt yhteyshenkilökseen tässä laissa tarkoitettuja yrityspalveluja varten;

2) tiedot yrityksen saamista avustuksista ja yrityspalveluista;

3) arviot yrityksen edellytyksistä kannattavaan toimintaan, ei kuitenkaan teknisluontoista salassa pidettävää tietoa;

4) yritystä koskevat muut tiedot, jotka ovat tarpeen päätettäessä yritystuen myöntämisestä ja maksamisesta sekä käytön valvonnassa.

10 §

Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen

Lain 6 §:ssä tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, työ- ja elinkeinotoimistolle, Tekes—teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukselle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, Maaseutuvirastolle yrityspalvelujen toteuttamista varten.

Lain 6 § 1 momentissa tarkoitettuja tietoja saa 1 momentissa säädetyn lisäksi luovuttaa ulkoasiainministeriölle, opetusministeriölle, opetushallitukselle ja Finpro ry:lle.

Ulosottorekisteristä saatuja tietoja saa luovuttaa vain sille, jolla ulosottoa koskevan lainsäädännön mukaan on oikeus saada tiedot suoraan ulosottorekisteristä.

Tietoja saa luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2010.

Tätä lakia sovelletaan myös niihin tietoihin, jotka viranomaisen ja valtion erityisrahoitusyhtiö on saanut ennen lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
